KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.9.2022 r.
COM(2022) 412 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Streszczenie sprawozdania podsumowującego na temat stosowania rozporządzenia (UE) nr 649/2012 dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów

{SWD(2022) 218 final}

ZASTOSOWANE SKRÓTY

BPR	rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych
CLP	rozporządzenie w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania
DNA	wyznaczony organ krajowy
ECHA	Europejska Agencja Chemikaliów
ePIC	oprogramowanie służące do wykonania rozporządzenia (UE) nr 649/2012
UE	UNIA EUROPEJSKA
FRA	ostateczne działanie regulacyjne
NEA	krajowy organ egzekwowania prawa
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
PIC	zgoda po uprzednim poinformowaniu
PPPR	rozporządzenie w sprawie środków ochrony roślin
REACH	rozporządzenie w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów
RIN	identyfikacyjny numer referencyjny
SDS	karta charakterystyki

1. WPROWADZENIE

1.1. Rozporządzenie PIC

Rozporządzenie (UE) nr 649/2012[1] („rozporządzenie PIC") wdraża konwencję rotterdamską w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami. Celem rozporządzenia jest wspieranie wspólnej odpowiedzialności oraz współpracy w dziedzinie międzynarodowego przepływu niebezpiecznych chemikaliów, ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska przed potencjalnym szkodliwym działaniem poprzez ułatwienie wymiany informacji na temat charakterystyki niebezpiecznych chemikaliów, ustanowienie w ramach Unii procesu decyzyjnego w sprawie ich przywozu i wywozu oraz rozpowszechnianie, odpowiednio, wśród Stron konwencji i innych państw podjętych decyzji.

Rozporządzenie PIC ma zastosowanie do chemikaliów wymienionych w załączniku III do konwencji rotterdamskiej oraz do chemikaliów przemysłowych (przeznaczonych do profesjonalnego zastosowania oraz do stosowania przez konsumentów) i pestycydów (w tym produktów biobójczych), które są zakazane lub podlegają surowym ograniczeniom na mocy przepisów Unii ze względów zdrowotnych lub środowiskowych. Wykracza ono poza wymogi konwencji, ponieważ dotyczy wywozu do wszystkich państw i obejmuje wymóg uzyskania zgody państwa przywozu w przypadku znacznie większej liczby chemikaliów niż chemikalia wymienione w konwencji. Ponadto wymogi dotyczące wywozu mają również zastosowanie do niektórych mieszanin zawierających wymienione chemikalia.

Zgodnie z rozporządzeniem PIC wywóz podlega różnym wymogom w zależności od wykazu chemikaliów zamieszczonego w załączniku I: chemikalia wymienione w części 1 załącznika I podlegają powiadomieniu o wywozie przedkładanemu państwu przywozu; chemikalia wymienione w częściach 2 i 3 załącznika I podlegają powiadomieniu o wywozie oraz wyraźnej zgodzie państwa przywozu, chyba że podlegają procedurze PIC na podstawie konwencji oraz są wywożone do strony, która udzieliła pozytywnej odpowiedzi dotyczącej przywozu. Obowiązki te mają również zastosowanie do mieszanin zawierających substancje wymienione w załączniku I do rozporządzenia w stężeniach skutkujących obowiązkiem oznakowania na podstawie rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania (CLP) (rozp. (WE) nr 1272/2008)[2] oraz do określonych wyrobów.

W rozporządzeniu PIC nałożono również na Komisję obowiązek powiadomienia Sekretariatu konwencji o ostatecznym działaniu regulacyjnym (FRA) dotyczącym chemikaliów, które są objęte zakazem stosowania w Unii w jednej kategorii zastosowania określonej w konwencji (chemikalia przemysłowe lub pestycydy) lub jej surowymi ograniczeniami i które są wymienione w części 2 załącznika I do rozporządzenia PIC. Proces ten znany jest jako

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 60).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

powiadomienie o ostatecznym działaniu regulacyjnym i stanowi podstawę do umieszczenia chemikaliów w załączniku III do konwencji.

W odniesieniu do chemikaliów wymienionych w części 3 załącznika I (która odzwierciedla załącznik III do konwencji) Komisja, w imieniu Unii i na podstawie uprawnienia określonego w rozporządzeniu PIC, ustanawia decyzję w sprawie przywozu, w której określa się, czy i na jakich warunkach chemikalia mogą być przywożone do Unii. Decyzję tę przesyła się Sekretariatowi konwencji.

1.2. Sprawozdawczość

W art. 22 rozporządzenia PIC nakłada się na Komisję obowiązek sporządzania co trzy lata sprawozdania dotyczącego wykonywania funkcji przewidzianych w tym rozporządzeniu oraz sprawozdania podsumowującego dotyczącego wykonania rozporządzenia PIC, zawierającego:

- Informacje dostarczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 22 ust. 1 dotyczące funkcjonowania procedur przewidzianych w przedmiotowym rozporządzeniu, włącznie z kontrolą celną, naruszeniami, karami oraz czynnościami zaradczymi.
- Informacje dostarczone przez Europejską Agencję Chemikaliów (ECHA) zgodnie z art. 22 ust. 1 dotyczące funkcjonowania procedur przewidzianych w rozporządzeniu PIC.

Niniejsze sprawozdanie jest drugim sprawozdaniem na mocy rozporządzenia PIC i obejmuje lata 2017–2019. Kwestionariusz sprawozdawczy online udostępniono państwom członkowskim 9 czerwca 2021 r., a termin jego wypełnienia wyznaczono na 27 sierpnia 2021 r. Wszystkie sprawozdania złożono do połowy listopada 2021 r. W sierpniu 2020 r. Agencja opublikowała sprawozdanie z funkcjonowania rozporządzenia PIC[3] za lata 2017–2019. Niniejsze sprawozdanie jest streszczeniem sprawozdania podsumowującego, które zawiera przegląd wykonania rozporządzenia PIC w okresie 2017–2019.

2. ZARZĄDZANIE ROZPORZĄDZENIEM PIC

2.1. Komisja, Agencja i wyznaczone organy krajowe uważają, że koordynacja ich działań w zakresie wykonania rozporządzenia PIC jest skuteczna

Na szczeblu krajowym każde państwo członkowskie wyznacza organ krajowy (wyznaczony organ krajowy), który pełni funkcje administracyjne przewidziane w rozporządzeniu PIC. Podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym państwa członkowskie uznały koordynację między wyznaczonymi organami krajowymi i Komisją oraz między wyznaczonymi organami krajowymi i Agencją za zadowalającą. Kilka wyznaczonych organów krajowych doceniło wsparcie otrzymane od Komisji i Agencji pod względem szybkości i jakości. Agencja ocenia współpracę z wyznaczonymi organami krajowymi jako równie skuteczną, również w przypadku rozstrzygania sporów. Komisja również uznała współpracę z wyznaczonymi organami krajowymi za skuteczną, w szczególności dzięki dyskusjom

[3] ECHA (2020), Sprawozdanie z funkcjonowania rozporządzenia w sprawie zgody po uprzednim poinformowaniu (PIC). ECHA-20-R-10-EN.

odbywającymi się dwa razy do roku na posiedzeniach wyznaczonych organów krajowych zajmujących się PIC.

Agencja uznała współpracę z Komisją za zadowalającą, wskazując jednak szereg obszarów wymagających poprawy. Komisja również uznała współpracę z Agencją za zadowalającą, podkreślając regularne wymiany poglądów w kwestiach naukowych, technicznych i prawnych pojawiających się w kontekście wdrażania i ich praktycznego wykonania.

2.2. Ciągły wzrost działań związanych z PIC stwarza wyzwania w zakresie utrzymania odpowiedniego poziomu zasobów

Zasoby przeznaczone na wykonanie rozporządzenia PIC przez Komisję Europejską i ECHA pozostały na dość stabilnym poziomie w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, chociaż obie instytucje odnotowały ich niewielkie zwiększenie. W okresie sprawozdawczym obciążenie pracą w Agencji było zgodne z przewidywanym obciążeniem pracą. Liczba rozpatrywanych powiadomień o wywozie nadal rośnie zgodnie z przewidywanym rocznym wzrostem o 10 %.

Wzrost liczby powiadomień o wywozie doprowadził do zwiększenia liczby zadań związanych z przetwarzaniem, które ma wykonywać Agencja, oraz wsparcia ze strony zainteresowanych stron. W okresie sprawozdawczym wsparcie udzielane przez Agencję Komisji, wyznaczonym organom krajowym z UE i spoza UE pochłonęło około 30–40 % czasu pracowników. Ponieważ ilość zasobów nie wzrasta proporcjonalnie do obciążenia pracą, ECHA podkreśla w swoim sprawozdaniu konieczność zapewnienia wystarczających zasobów ludzkich i finansowych w celu wykonania rozporządzenia PIC oraz dalszej poprawy praktyk, procesów i narzędzi wdrożeniowych.

Poziomy zasobów przeznaczonych na wykonanie rozporządzenia PIC zgłoszone przez wyznaczone organy krajowe zajmujące się PIC wynosiły 0,1–2 ekwiwalentu pełnego czasu pracy. W zakresie, w jakim porównanie jest możliwe, w wielu wyznaczonych organach krajowych zasoby pozostały na dość stabilnym poziomie, a około osiem organów zgłosiło ich zmniejszenie. Jednocześnie w wielu państwach członkowskich wzrosło obciążenie pracą związaną z rozpatrywaniem powiadomień o wywozie (zob. sekcja 4.2). Mniej państw członkowskich niż w poprzednim okresie sprawozdawczym stwierdziło, że dysponuje wystarczającymi zasobami przeznaczonymi na egzekwowanie przepisów (15 zamiast 18).

3. AKTUALIZACJE ZAŁĄCZNIKA I DO ROZPORZĄDZENIA PIC

Zgodnie z art. 23 co najmniej raz w roku Komisja powinna dokonywać przeglądu wykazu chemikaliów zawartego w załączniku I na podstawie zmian w prawie Unii – głównie w rozporządzeniu REACH[4], rozporządzeniu w sprawie produktów biobójczych[5]

[4] Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

[5] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1).

i rozporządzeniu w sprawie środków ochrony roślin[6] – oraz w konwencji. Załączniki do rozporządzenia PIC są zmieniane w drodze aktów delegowanych przyjmowanych przez Komisję.

W okresie sprawozdawczym 31 substancji włączono do części 1 załącznika I, a siedem do części 2 tego załącznika. Dwadzieścia trzy z tych substancji włączono w związku z brakiem zatwierdzenia jako środki ochrony roślin w ramach rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin, a pięć po włączeniu ich do załącznika XVII do rozporządzenia REACH (tabela 1). Sześć z nich włączono do części 3 załącznika I po włączeniu ich do załącznika III do konwencji. Z wyjątkiem krótkołańcuchowych parafin chlorowanych włączono je już do części 1 i 2 załącznika I do rozporządzenia PIC.

Tabela 1: Substancje dodane do załącznika 1 w okresie sprawozdawczym

Akt delegowany	Substancja chemiczna	Nr CAS	Zmiana załącznika I	Podstawa włączenia
rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/172 z dnia 28 listopada 2017 r. zmieniające załączniki I i V do rozporządzenia (UE) nr 649/2012	3-decen-2-on	10519-33-2	części 1 i 2	PPPR
	5-tert-butylo-2,4,6-trinitro-m-ksylen	81-15-2	części 1 i 2	REACH
	ftalan benzylu butylu	85-68-7	części 1 i 2	REACH
	karbendazym	10605-21-7	część 1	PPPR
	cybutryna	28159-98-0	części 1 i 2	BPR
	ftalan diizobutylu	84-69-5	części 1 i 2	REACH
	pentatlenek diarsenu	1303-28-2	części 1 i 2	REACH
	tepraloksydym	149979-41-9	części 1 i 2	PPPR
	triklosan	3380-34-5	części 1 i 2	BPR
	triflumuron	64628-44-0	część 1	BPR
	fosforan(V) tris(2-chloroetylu)	115-96-8	części 1 i 2	REACH
	metamidofos	10265-92-6	części 1 i 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/330 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniające załączniki I i V do rozporządzenia (UE) nr 649/2012	amitrol	61-82-5	części 1 i 2	PPPR
	beta-cypermetryna	65731-84-2	części 1 i 2	PPPR
	karbofuran	1563-66-2	części 1 i 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
	DPX KE 459 (flupyrsulfuron metylu)	150315-10-9 144740-54-5	części 1 i 2	PPPR
	fipronil	120068-37-3	części 1 i 2	PPPR
	iprodion	36734-19-7	części 1 i 2	PPPR
	izoproturon	34123-59-6	części 1 i 2	PPPR
	linuron	330-55-2	części 1 i 2	PPPR
	maneb	12427-38-2	części 1 i 2	PPPR
	ortosulfamuron	213464-77-8	części 1 i 2	PPPR
	pikoksystrobina	117428-22-5	części 1 i 2	PPPR
	krótkołańcuchowe parafiny chlorowane	85535-84-8	część 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
	triasulfuron	82097-50-5	części 1 i 2	PPPR

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

Akt delegowany	Substancja chemiczna	Nr CAS	Zmiana załącznika I	Podstawa włączenia
	trichlorfon	52-68-6	części 1 i 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1701 z dnia 23 lipca 2019 r. zmieniające załączniki I i V do rozporządzenia (UE) nr 649/2012	kwas 2-naftylooksyoctowy	120-23-0	część 2	PPPR
	acetochlor	34256-82-1	części 1 i 2	PPPR
	asulam	3337-71-1 2302-17-2	części 1 i 2	PPPR
	chloropikryna	76-06-2	części 1 i 2	PPPR
	difenyloamina	122-39-4	część 2	PPPR
	flufenoksuron	101463-69-8	części 1 i 2	PPPR
	naled	300-76-5	części 1 i 2	PPPR
	propanil	709-98-8	część 2	PPPR
	propargit	2312-35-8	części 1 i 2	PPPR
	alachlor	15972-60-8	część 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
	aldikarb	116-06-3	część 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej
	endosulfan	115-29-7	część 3	załącznik III do konwencji rotterdamskiej

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia PIC Komisja musi powiadomić Sekretariat konwencji na piśmie o chemikaliach wymienionych w części 2 załącznika I, które kwalifikują się do zgłoszenia do objęcia procedurą PIC. W okresie sprawozdawczym Sekretariatowi przedłożono dziesięć powiadomień o ostatecznym działaniu regulacyjnym:

- acetochlor (2017)
- amitrol (2019)
- beta-cypermetryna (2019)
- cybutryna (2019)
- flupyrsulfuron metylu (2019)
- iprodion (2019)
- izoproturon (2019)
- ortosulfamuron (2019)
- pikoksystrobina (2019)
- triasulfuron (2019)

4. FUNKCJONOWANIE ROZPORZĄDZENIA PIC

4.1. Działania mające na celu podnoszenie świadomości i wsparcie zapewniane eksporterom przez wyznaczone organy krajowe i Agencję przyczyniły się do poprawy zgodności

27 państw członkowskich przeprowadziło działania podnoszące świadomość i działania informacyjne skierowane do eksporterów i importerów. Najczęstszym działaniem było udostępnianie informacji w internecie (specjalna strona internetowa lub odniesienia do stron internetowych Agencji poświęconych PIC). Jedenaście państw członkowskich świadczy

również usługi centrum informacyjnego za pośrednictwem istniejącego centrum informacyjnego (np. w sprawie REACH, rozporządzenia CLP, rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych), a sześć prowadzi krajowe centrum informacyjne w sprawie PIC; dziesięć państw członkowskich wskazało, że posiadają specjalny adres e-mail w celu realizacji wymagań informacyjnych. Prawie wszystkie państwa członkowskie stwierdziły, że dzięki tym działaniom eksporterzy i importerzy w większym stopniu przestrzegają przepisów rozporządzenia PIC. Niektóre wyznaczone organy krajowe zauważyły wzrost liczby otrzymywanych powiadomień o wywozie i poprawę ich jakości, wzrost liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w ePIC i z niego korzystających oraz wzrost zgodności z obowiązkami sprawozdawczymi określonymi w art. 10.

Od Agencji wymaga się zapewnienia eksporterom wsparcia oraz wytycznych i narzędzi technicznych i naukowych (art. 6 ust. 1). Agencja udzielała informacji i wsparcia eksporterom i importerom za pośrednictwem swojej strony internetowej, cotygodniowego biuletynu elektronicznego, biuletynu informacyjnego ECHA, mediów społecznościowych, wewnętrznych komunikatów w aplikacji ePIC oraz centrum informacyjnego ECHA. Agencja opublikowała cztery wytyczne (dokumenty „W skrócie"), które mają pomóc przedsiębiorstwom przy składaniu wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego, zwolnieniach, sprawozdawczości i wypełnianiu sekcji 6 powiadomień o wywozie (zastosowania zakazane i dozwolone). Agencja przygotowała się również do powiadomień o wywozie po brexicie, publikując wytyczne „Jak powiadamiać o wywozie PIC do Zjednoczonego Królestwa po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE" oraz ustanawiając ręczną procedurę powiadamiania (do czasu, gdy dokonywane powiadomień będzie możliwe za pośrednictwem ePIC).

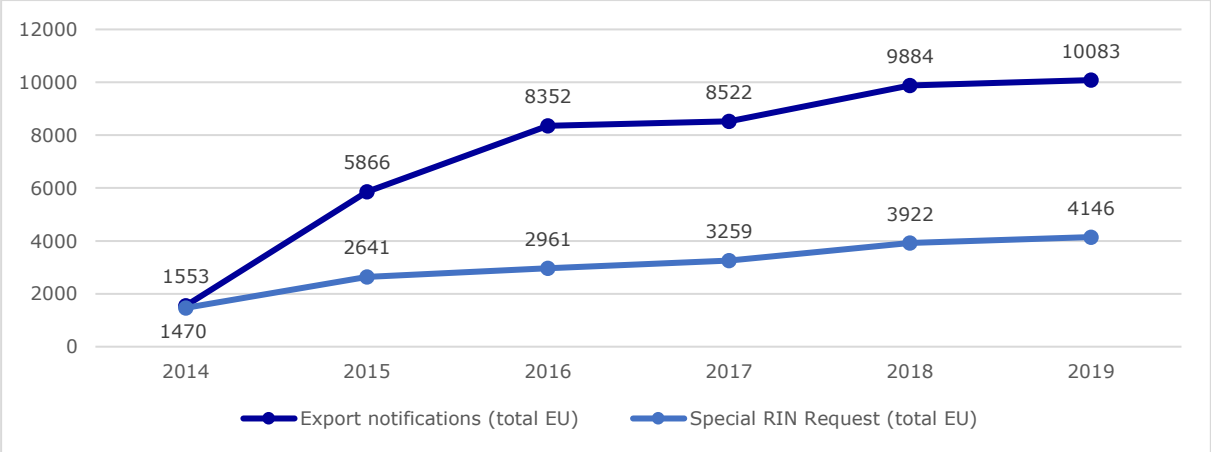
4.2. Od 2014 r. liczba powiadomień o wywozie rozpatrywanych przez wyznaczone organy krajowe i ECHA stale rośnie, a ich rozpatrywanie jest nierównomiernie rozłożone między państwa członkowskie

Powiadomienie o wywozie to instrument, za pomocą którego państwa wymieniają informacje na temat chemikaliów zakazanych lub podlegających surowym ograniczeniom. Wszyscy eksporterzy z siedzibą w UE muszą przedłożyć swoim wyznaczonym organom krajowym powiadomienie o wywozie, jeżeli zamierzają dokonać wywozu chemikaliów wymienionych w części 1 załącznika I do rozporządzenia PIC. Po sprawdzeniu i przyjęciu powiadomienia jest ono przekazywane do Agencji, która również sprawdza zgodność powiadomienia i przekazuje je wyznaczonemu organowi krajowemu państwa przywozu. Jeżeli nie otrzymano żadnego potwierdzenia odbioru, Agencja ponownie wysyła powiadomienie. Cała procedura jest prowadzona za pośrednictwem ePIC, a eksporterzy muszą korzystać z szablonu powiadomienia dostarczonego przez system. W przypadku niektórych wywozów zwolnionych z rozporządzenia PIC lub z obowiązku przedłożenia powiadomienia o wywozie eksporterzy są zobowiązani do złożenia wniosku o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego przez wyznaczony organ krajowy oraz wykorzystania go w zgłoszeniu celnym w celu ułatwienia odprawy celnej.

Liczba powiadomień o wywozie i wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego rosła stale od 2014 r. (wykres 1). Agencja poinformowała, że liczba

powiadomień o wywozie wzrosła z 8 455 w 2017 r. do 10 009 w 2019 r.[7] Według Agencji wzrost ten odzwierciedla coraz lepsze przestrzeganie przepisów oraz dodanie nowych substancji do załącznika I.

Wykres 1: Łączna liczba powiadomień o wywozie przyjętych i przekazanych Agencji przez wyznaczone organy krajowe oraz wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego przyjętych przez wyznaczone organy krajowe co roku od 2014 r.[8]

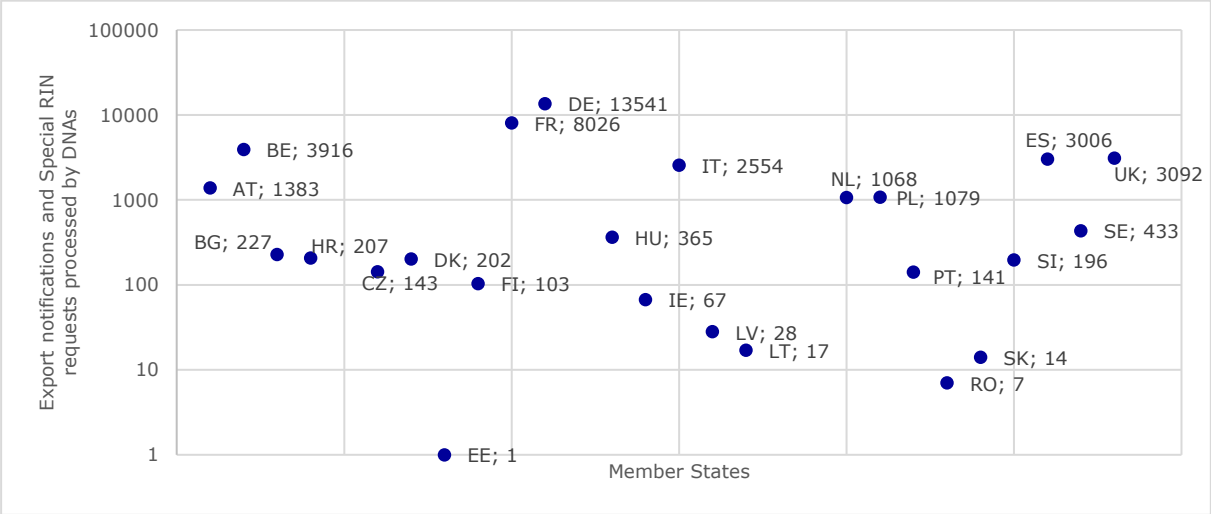


W poprzednim okresie sprawozdawczym liczba rozpatrzonych powiadomień o wywozie i wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego znacznie różniła się w poszczególnych państwach członkowskich (wykres 2). Największą liczbę powiadomień o wywozie odnotowano w Niemczech (8 645 powiadomień) i we Francji (6 855), a następnie we Włoszech (2 453), w Hiszpanii (2 383) i w Zjednoczonym Królestwie (2 207). W omawianym okresie sprawozdawczym dwadzieścia państw członkowskich rozpatrzyło więcej powiadomień o wywozie niż w poprzednim okresie, a w dziewięciu państwach członkowskich liczba ta wzrosła ponad dwukrotnie między dwoma okresami sprawozdawczymi. Sytuacja wygląda podobnie, jeśli chodzi o wnioski o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego, w przypadku których 11 państw członkowskich nie otrzymało żadnego wniosku, natomiast Niemcy, Belgia i Francja były państwami członkowskimi, które przyjęły największą liczbę takich wniosków. W omawianym okresie sprawozdawczym trzynaście państw członkowskich rozpatrzyło więcej wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego niż w poprzednim okresie. Cztery państwa członkowskie nie rozpatrzyły żadnego powiadomienia o wywozie (Cypr, Grecja, Luksemburg i Malta).

[7] Dane liczbowe przekazane przez Agencję obejmują pierwsze powiadomienia, powiadomienia przedłożone ponownie i powiadomienia odrzucone.

[8] W 2014 r. okres obejmował przedział od 1 marca do 31 grudnia (ponieważ rozporządzenie PIC zaczęło obowiązywać od 1 marca 2014 r.).

Wykres 2: Łączna liczba powiadomień o wywozie i wniosków o nadanie specjalnego identyfikacyjnego numeru referencyjnego przyjętych przez wyznaczone organy krajowe w okresie sprawozdawczym



4.3. Nieprawidłowe wypełnienie formularza powiadomienia o wywozie nadal prowadzi do dużej liczby żądań o ponowne przedłożenie powiadomienia

W okresie sprawozdawczym państwa członkowskie i ECHA zwróciły się do eksporterów o ponowne przedłożenie odpowiednio 5 889 i 2 758 powiadomień o wywozie. Główne problemy dotyczyły niejasnego lub nieprawidłowego wypełnienia sekcji 6.2 powiadomienia o wywozie dotyczącej zastosowań zakazanych i dozwolonych oraz sekcji 3.3 dotyczącej zamierzonych zastosowań. Innym powodem żądania ponownego przedłożenia powiadomienia było podanie nieprawidłowych lub niewystarczających danych kontaktowych importera. Wyznaczone organy krajowe i ECHA wymieniają również jako problem dostarczenie kart charakterystyki w nieodpowiednim języku.

4.4. Sprawozdawczość na mocy art. 10 na ogół działała skutecznie, chociaż można jeszcze poprawić jakość sprawozdawczości wyznaczonych organów krajowych

W art. 10 eksporterów i importerów zobowiązuje się do poinformowania wyznaczonego organu krajowego w pierwszym kwartale każdego roku o ilości chemikaliów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia PIC wywiezionych do państw trzecich lub przywiezionych z państw trzecich w poprzednim roku. Eksporterzy muszą również przekazać wyznaczonemu organowi krajowemu nazwy i adresy każdego importera. Wyznaczone organy krajowe muszą z kolei co roku przekazywać te informacje Agencji, która następnie gromadzi dane na szczeblu UE i udostępnia je ogółowi społeczeństwa w swojej bazie danych[9].

Z informacji dostarczonych przez Agencję i wyznaczone organy krajowe wynikało, że proces

[9] Europejska Agencja Chemikaliów, roczne sprawozdania dotyczące wywozu i przywozu PIC: https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports

sprawozdawczości prowadzony na mocy art. 10 działał skutecznie. Mniej państw członkowskich niż w poprzednim okresie sprawozdawczym (siedem) przyznało, że doświadczyło opóźnień ze strony eksporterów w przekazywaniu informacji dotyczących ilości wywożonych chemikaliów, a opóźnienia te nie miały wpływu na zakończenie procesu sprawozdawczego wyznaczonych organów krajowych. Według ECHA sprawozdawczość wyznaczonych organów krajowych poprawiła się, ponieważ mniej wyznaczonych organów krajowych zgłaszało dane nieobjęte zakresem. Niektóre z danych przedstawionych przez wyznaczone organy krajowe zawierały jednak błędy wynikające ze sprawozdawczości branżowej i wymagały korekty, ponownej agregacji i ponownego złożenia sprawozdań przez wyznaczone organy krajowe. Doprowadziło to do braku efektywności w przygotowaniu ogólnego sprawozdania i dlatego ECHA zaleca, aby wyznaczone organy krajowe zwiększyły poziom weryfikacji danych zagregowanych przed ich przedłożeniem.

4.5. Decyzje UE w sprawie przywozu zostały przyjęte w odniesieniu do czterech substancji wymienionych w załączniku III do konwencji rotterdamskiej

Zgodnie z art. 10 konwencji strony są zobowiązane do przyjęcia decyzji w sprawie przywozu dla każdej nowej substancji chemicznej wymienionej w załączniku III oraz do przedłożenia jej Sekretariatowi. Zgodnie z art. 13 rozporządzenia PIC decyzję w sprawie przywozu do Unii przyjmuje się w drodze aktu wykonawczego Komisji, którego projekt przygotowują służby Komisji, i który przedkłada się Komitetowi REACH do zaopiniowania zgodnie z procedurą doradczą. W okresie sprawozdawczym w 2018 r. Komisja przyjęła jedną decyzję wykonawczą, w której przewidziano nowe decyzje w sprawie przywozu czterech substancji i zmieniono jedną decyzję w sprawie przywozu (tabela 2).

Tabela 2: Decyzje w sprawie przywozu do Unii przyjęte w okresie sprawozdawczym

Akt wykonawczy	Substancja chemiczna	Charakter / status decyzji		Decyzja w sprawie przywozu	Podstawy decyzji
decyzja wykonawcza Komisji z dnia 10 października 2018 r.	karbofuran	1563-66-2	nowa decyzja	decyzja ostateczna	brak zgody na przywóz
	trichlorfon	52-68-6	nowa decyzja	decyzja ostateczna	brak zgody na przywóz
	krótkołańcuchowe parafiny chlorowane	85535-84-8	nowa decyzja	decyzja ostateczna	zgoda na przywóz wyłącznie z zastrzeżeniem określonych warunków
	związki tributylocyny	56-35-9; 1983-10-4; 2155-70-6; 4342-36-3; 1461-22-9; 24124-25-2; 85409-17-2	nowa decyzja	decyzja ostateczna	zgoda na przywóz wyłącznie z zastrzeżeniem określonych warunków
	tlenek etylenu	75-21-8	zmiana	decyzja ostateczna	zgoda na przywóz wyłącznie z zastrzeżeniem określonych warunków

4.6. Problemem pozostaje niski odsetek odpowiedzi państw niebędących członkami UE na wnioski o wyraźną zgodę, ale wiele problemów jest skutecznie rozwiązywanych dzięki dobrej koordynacji między ECHA i wyznaczonymi organami krajowymi

W art. 14 wymaga się zgody państwa przywozu zanim będzie można dokonać wywozu chemikaliów wymienionych w części 2 lub 3 załącznika I. Wyznaczony organ krajowy eksportera może jednak zdecydować, w poszczególnych przypadkach i w porozumieniu z Komisją, o odstąpieniu od wymogu uzyskania wyraźnej zgody w przypadku wywozu chemikaliów kwalifikujących się do zgłoszenia do objęcia procedurą PIC do państwa OECD (art. 14 ust. 6) lub braku odpowiedzi od państwa przywozu w terminie 60 dni i pod warunkiem spełnienia określonych warunków (art. 14 ust. 7).

Dziewiętnaście państw członkowskich rozpatrywało wnioski dotyczące wywozu związane z zastosowaniem procedury wyraźnej zgody na mocy art. 14. W latach 2017–2019 wyznaczone organy krajowe rozpatrzyły łącznie 5 058 wniosków o wyraźną zgodę w porównaniu z 3 362 w poprzednim okresie sprawozdawczym. W 15 państwach członkowskich (z 19) liczba wniosków była wyższa niż w poprzednim okresie sprawozdawczym.

Podobnie jak wcześniej głównym wyzwaniem zgłaszanym przez wyznaczone organy krajowe było odpowiadanie z opóźnieniem przez państwa przywozu na wnioski o zgodę (tj. po 60-dniowym okresie oczekiwania) lub w ogóle brak odpowiedzi. W omawianym okresie sprawozdawczym odsetek odpowiedzi pozostał na dość niskim poziomie. W przypadku 54 % spośród 5 058 wniosków o wyraźną zgodę odpowiedzi otrzymano po pierwszym wniosku, pierwszym albo drugim przypomnieniu, co stanowi mniej więcej podobny odsetek odpowiedzi co w przeszłości. Wyznaczone organy krajowe twierdziły również, że udzielona odpowiedź nie zawsze była jasna lub była trudna do zinterpretowania oraz że kontakt z niektórymi państwami był szczególnie trudny.

Agencja uznała, że proces ten przebiega sprawnie i że współpraca z wyznaczonymi organami krajowymi jest skuteczna. Pomimo niskiego odsetka odpowiedzi proces ten przyczynił się według Agencji do ujednolicenia danych i zmniejszenia liczby błędów pisarskich podczas procedury.

Kilka państw członkowskich musiało zdecydować, czy należy odstąpić od wymogu uzyskania wyraźnej zgody (np. osiem w przypadku wywozu do państwa OECD i 13 w przypadku braku odpowiedzi od właściwego organu państwa przywozu), a z informacji dostarczonych przez wyznaczone organy krajowe wynikało, że wystąpiło niewiele problemów związanych z wdrażaniem. W piętnastu państwach członkowskich wystąpiły przypadki, w których zezwolono na wywóz w oczekiwaniu na odpowiedź na nowy wniosek o wyraźną zgodę (art. 14 ust. 8). Według Agencji wdrażanie art. 14 ust. 8 pozostało wyzwaniem. Liczba problematycznych przypadków (tj. takich, w których Agencja i wyznaczone organy krajowe nie zgadzają się co do interpretacji) zmniejszyła się jednak znacznie po omówieniu tej kwestii na posiedzeniu wyznaczonych organów krajowych i odpowiednim zwiększeniu powiązanej funkcjonalności ePIC.

4.7. Niewiele państw członkowskich zgłosiło niezgodność z wymogami dotyczącymi informacji, które mają towarzyszyć wywożonym chemikaliom

Art. 17 stanowi, że wywożone chemikalia muszą być pakowane i oznakowane zgodnie

z odpowiednimi przepisami unijnymi, chyba że państwo przywozu wymaga inaczej. Kartę charakterystyki zgodną z załącznikiem II do rozporządzenia REACH należy wysłać do każdego importera wraz z substancją chemiczną. Jedynie sześć państw członkowskich zgłosiło problemy w zakresie zgodności dotyczące informacji towarzyszących wywożonym chemikaliom, związane z wymogami dotyczącymi opakowań określonymi w rozporządzeniu CLP i karcie charakterystyki.

4.8. Wszystkie państwa członkowskie posiadają systemy kontroli i egzekwowania przepisów, ale jedna trzecia z nich nie posiada strategii egzekwowania przepisów

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia PIC państwa członkowskie muszą wyznaczać organy, takie jak organy celne, do kontrolowania przywozu i wywozu chemikaliów wymienionych w załączniku I. Wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły takie organy. Organy celne są zaangażowane we wdrażanie rozporządzenia PIC we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem Malty (i Zjednoczonego Królestwa w okresie sprawozdawczym przed 1 stycznia 2020 r.). W sześciu państwach jedynym krajowym organem egzekwowania prawa jest administracja celna.

Piętnaście państw członkowskich (w porównaniu z 18 w poprzednim okresie sprawozdawczym) wskazało, że krajowe organy egzekwowania prawa dysponują wystarczającymi zasobami, aby wywiązać się ze swoich zobowiązań wynikających z rozporządzenia PIC. Państwa członkowskie, które zwróciły uwagę na kwestie związane z zasobami w ramach krajowych organów egzekwowania prawa, zazwyczaj odnosiły się do braku zasobów ludzkich. Siedemnaście państw członkowskich zgłosiło posiadanie strategii egzekwowania rozporządzenia PIC, a 16 państw członkowskich ustanowiło regularne szkolenia dla inspektorów.

4.9. W okresie sprawozdawczym stwierdzono niewiele naruszeń

Liczba państw członkowskich, które zgłosiły działania w zakresie kontroli urzędowych, jest w znacznej mierze porównywalna z poprzednim okresem sprawozdawczym i nadal dość niska, biorąc pod uwagę, że 24 państwa członkowskie zgłosiły działalność związaną z handlem. O ile państwa członkowskie nie określą tego w swoich sprawozdaniach, nie można stwierdzić, czy wynika to z braku gromadzenia danych, czy z braku działań w zakresie egzekwowania przepisów. Dziesięć państw członkowskich zgłosiło kontrole celne dotyczące wywozu, w których uwzględniono rozporządzenie PIC, w porównaniu z 13 w poprzednim okresie sprawozdawczym. Jedenaście państw członkowskich zgłosiło kontrole przeprowadzone przez inspektorów. Jeśli chodzi o przywóz, cztery państwa członkowskie zgłosiły kontrole celne, a dziesięć kontrole przeprowadzone przez inspektorów.

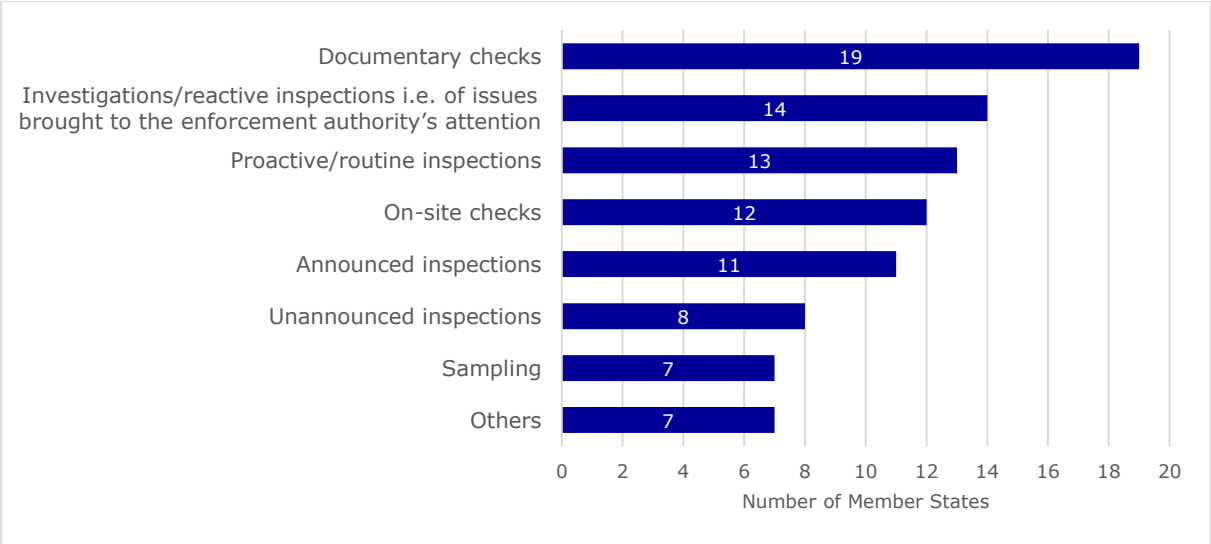
W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 9 132 kontrole wywozu w porównaniu z 6 474 kontrolami w latach 2014–2016 (tabela 3). W przypadku przywozu przeprowadzono 1 463 kontrole w porównaniu z 1 941 kontrolami w latach 2014–2016, głównie z powodu zmniejszenia liczby kontroli celnych dotyczących przywozu. Podobnie jak w przeszłości większość kontroli stanowią kontrole celne. Liczba przeprowadzonych kontroli znacznie różniła się w poszczególnych państwach członkowskich, co może wynikać z liczby wywożonych i przywożonych chemikaliów PIC w państwie, strategii kontroli lub rodzajów przeprowadzanych kontroli (np. kontrole reaktywne a regularne monitorowanie).

Jeśli chodzi o rodzaje prowadzonych działań w zakresie egzekwowania przepisów, kontrole dokumentów przeprowadzane są w około dwóch trzecich państw członkowskich (19), natomiast mniej niż połowa zgłosiła przeprowadzanie proaktywnych inspekcji lub kontroli na miejscu (wykres 3).

Tabela 3: Łączna liczba kontroli urzędowych wywozu i przywozu, w ramach których uwzględniono rozporządzenie PIC lub które wdrożono w okresie sprawozdawczym

	Kontrole przeprowadzane przez organy celne	Kontrole przeprowadzane przez inspektorów	Kontrole przeprowadzane przez inne podmioty
Kontrole urzędowe wywozu	8599	526	7
Kontrole urzędowe przywozu	237	1193	33

Wykres 3: Działania w zakresie egzekwowania przepisów przeprowadzane w państwach członkowskich



Liczba stwierdzonych naruszeń (138) jest raczej niska w porównaniu z liczbą przeprowadzonych kontroli. Pięć państw członkowskich zgłosiło naruszenia stwierdzone w wyniku kontroli celnych, a sześć w wyniku kontroli przeprowadzonych przez inspektorów. Główna kategoria naruszeń stwierdzonych przez organy celne dotyczyła braku identyfikacyjnego numeru referencyjnego (13 naruszeń) oraz nieprawidłowego wypełnienia pola 44 jednolitego dokumentu administracyjnego (12 naruszeń). W 29 przypadkach naruszeń kary nałożono w trzech państwach członkowskich.

4.10. W okresie sprawozdawczym forum wdrożyło pierwszy projekt pilotażowy dotyczący egzekwowania przepisów rozporządzenia PIC

Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów (forum) jest siecią organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów rozporządzeń REACH, CLP, PIC i w sprawie TZO. W latach 2017–2018 forum przeprowadziło projekt pilotażowy, w którym uczestniczyło trzynaście państw członkowskich, dotyczący kontroli zgodności z rozporządzeniem PIC ukierunkowany na powiadomienia o wywozie (art. 8, 14 i 15) oraz informacje towarzyszące

wywożonym chemikaliom (art. 17). Państwa członkowskie przeprowadziły 296 kontroli obejmujących zarówno kontrole na miejscu, jak i kontrole dokumentacji[10]. W 2019 r. forum przygotowało praktyczny przewodnik egzekwowania kontroli zobowiązań wynikających z PIC, w którym opisano dobre praktyki w zakresie egzekwowania art. 8, 14, 15 i 17 rozporządzenia PIC, opracowane w ramach projektu pilotażowego.

Państwa członkowskie są ogólnie zadowolone z działań prowadzonych przez forum. Kilka wyznaczonych organów krajowych podkreśliło korzyści płynące z projektu pilotażowego i zasugerowało, że w przyszłości należy wdrożyć inne projekty pilotażowe.

4.11. Kilka wyznaczonych organów krajowych i Agencja uczestniczyły w działaniach z zakresu pomocy technicznej

Zgodnie z art. 21 Komisja, wyznaczone organy krajowe i Agencja muszą ze sobą współpracować w zakresie promowania pomocy technicznej, w szczególności, aby pomóc krajom rozwijającym się i krajom w okresie transformacji gospodarczej we wdrażaniu konwencji i rozwijaniu infrastruktury, zdolności i ekspertyz niezbędnych do właściwego zarządzania chemikaliami podczas ich cyklu istnienia.

Pięć państw członkowskich uczestniczyło w tej współpracy, a cztery państwa brały udział w projektach lub działaniach międzynarodowych mających na celu zwiększanie zdolności do zarządzania chemikaliami. Działania wyznaczonych organów krajowych obejmowały udzielanie informacji technicznych w drodze warsztatów, szkoleń, wizyt delegacji ekspertów z państw trzecich itp., projekty współpracy oraz wsparcie na tworzenie lub utrzymywanie wyznaczonych organów krajowych. ECHA uczestniczyła w szeregu szkoleń zorganizowanych przez konwencję rotterdamską, Komisję lub wyznaczone organy krajowe. Agencja udzieliła również wsparcia potencjalnym krajom kandydującym i krajom kandydującym w celu zwiększenia ich zdolności w dziedzinie zarządzania chemikaliami za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej UE (IPA).

4.12. Użytkownicy ePIC ogólnie uznali narzędzie informatyczne za przyjazne dla użytkownika i odpowiednie do wspierania ich pracy

Zgodnie z wymogami rozporządzenia PIC Agencja opracowała i utrzymuje narzędzie informatyczne (ePIC) wspierające wykonanie rozporządzenia. W okresie sprawozdawczym do systemu ePIC dodano szereg nowych funkcji mających na celu poprawę funkcjonowania i użyteczności narzędzia. Narzędzie to jest wykorzystywane przez wszystkie właściwe organy, w tym organy odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów i organy celne, a także przez eksporterów i importerów. Liczba użytkowników z sektora, wyznaczonych organów krajowych i krajowych organów egzekwowania prawa wzrosła od poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Ogólnie rzecz biorąc, wyznaczone organy krajowe uznały ePIC za przyjazne dla użytkownika i nie doświadczyły poważnych problemów podczas jego używania. Od poprzedniego okresu sprawozdawczego poprawiła się opinia wyznaczonych organów krajowych na temat ePIC i

[10] ECHA (2018), Sprawozdanie końcowe z projektu pilotażowego forum dotyczącego kontroli zobowiązań wynikających z PIC.

więcej wyznaczonych organów krajowych ma z nim doświadczenie. Informacje zwrotne przekazane Agencji i wyznaczonym organom krajowym przez użytkowników przemysłowych również były na ogół pozytywne, podobnie jak informacje zwrotne od organów celnych i organów ścigania.

4.13. Informacje i dane dotyczące wykonania rozporządzenia PIC są publicznie dostępne

Zgodnie z rozporządzeniem PIC Agencja powinna udostępniać publicznie następujące dane:

- wykaz chemikaliów zawarty w załączniku I (art. 7);
- uaktualniony wykaz chemikaliów podlegających powiadomieniu o wywozie oraz strony przywozu i inne państwa przywozu na każdy rok kalendarzowy (art. 8);
- sprawozdania dotyczące rzeczywistych ilości chemikaliów wywożonych i przywożonych chemikaliów podlegających rozporządzeniu PIC (art. 10);
- decyzje w sprawie przywozu (art. 13);
- dane jawne dotyczące wyraźnych zgód otrzymanych od państw niebędących członkami UE (art. 14).

Informacje te są dostępne na stronie internetowej Agencji poświęconej rozporządzeniu PIC oraz na stronie poświęconej chemikaliom podlegającym PIC, która zawiera bazę danych z możliwością wyszukiwania chemikaliów podlegających PIC, dane jawne dotyczące powiadomień UE o wywozie, powiadomień o wywozie i wyraźnych zgód otrzymanych od państw niebędących członkami UE oraz dane kontaktowe wyznaczonych organów krajowych. Sprawozdania dotyczące rzeczywistych ilości wywożonych i przywożonych chemikaliów podlegających PIC (zgodnie z art. 10) znajdują się na stronie Roczne sprawozdania dotyczące wywozu i przywozu PIC. W okresie sprawozdawczym w 2017 r. Agencja opublikowała pierwsze sprawozdanie w sprawie funkcjonowania rozporządzenia PIC (zgodnie z art. 22), a w 2018 r. drugie sprawozdanie dotyczące wymiany informacji (zgodnie z art. 20).

5. WNIOSKI

Rozporządzenie PIC wdraża konwencję rotterdamską w Unii i ma te same cele. Rozporządzenie PIC wykracza jednak poza wymogi konwencji w celu zapewnienia wyższego poziomu ochrony, w szczególności krajom rozwijającym się i krajom w okresie transformacji gospodarczej.

W niniejszym sprawozdaniu wykazano, że procedury ustanowione rozporządzeniem PIC funkcjonowały prawidłowo, a ich wdrażanie przebiegało sprawnie, w szczególności dzięki skutecznej koordynacji i współpracy między wyznaczonymi organami krajowymi, ECHA i Komisją, zarówno w odniesieniu do prac wewnętrznych UE, jak i prac międzynarodowych, co stanowiło podstawę do osiągnięcia celów tego rozporządzenia.

Procedura powiadomienia o wywozie dostarczyła państwom przywozu istotnych informacji na temat wielu chemikaliów i ich wywozu. Przy 10 000 powiadomień o wywozie w 2019 r. i utrzymującej się tendencji wzrostowej skala wymiany informacji i potencjał dalszego wzrostu w tym zakresie są wyraźnie widoczne. Rosnącemu obciążeniu pracą można zaradzić tylko za pomocą odpowiednich zasobów ludzkich, biorąc pod uwagę potrzebę utrzymania zdolności przetwarzania i wsparcia przy jednoczesnym zapewnieniu działania aplikacji informatycznej

„ePIC”, opracowanej i utrzymywanej przez Agencję.

Stosowanie procedury wyraźnej zgody jako standardowej procedury wywozu niektórych chemikaliów, która wykracza poza konwencję, doprowadziła do wysłania w okresie sprawozdawczym dużej liczby wniosków o wyraźną zgodę do państw przywozu (5 058 wniosków). Dla wielu państw przywozu wnioski te stanowiły wyzwanie, o czym świadczy 46 % wniosków, które pozostały bez odpowiedzi.

Eksporterzy chemikaliów podlegających rozporządzeniu PIC na ogół byli świadomi swoich obowiązków i byli w stanie się z nich wywiązać. W razie potrzeby wyznaczone organy krajowe i Agencja zapewniały niezbędną pomoc, co przyczyniło się do niewielkiej liczby naruszeń. W omawianym okresie sprawozdawczym zgłoszono 9 132 kontrole wywozu i 1 463 kontrole przywozu oraz wykryto 138 naruszeń, z których 29 doprowadziło do nałożenia kar.

Ogólnie rzecz biorąc, państwa członkowskie wywiązały się ze swoich obowiązków, chociaż duże obciążenie pracą pod koniec każdego roku – spowodowane dużą liczbą powiadomień o wywozie – stanowiło wyzwanie dla niektórych państw członkowskich i niekiedy prowadziło do problemów z terminowością. Wkład Agencji we wdrażanie był w pełni zgodny z wymogami rozporządzenia PIC i stanowił podstawę skutecznego funkcjonowania odpowiednich procedur. Komisja wywiązała się ze swoich zobowiązań wynikających z rozporządzenia PIC. W okresie sprawozdawczym przyjęto trzy rozporządzenia delegowane Komisji zmieniające załącznik I oraz jedną decyzję wykonawczą Komisji przyjmującą decyzje w sprawie przywozu do Unii. Ponadto Komisja koordynowała wkład Unii w prace międzynarodowe i reprezentowała Unię przed stronami konwencji.